

izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisli se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 39.

V Mariboru, dne 26. septembra 1901.

Tečaj XXXV.

Vabilo na naročbo.

Kdor hoče imeti v dobrem, katoliškem in narodnem duhu pisan list, kdor hoče imeti list, da se točno poučuje o spodnještajerskih razmerah, kdor hoče imeti najcenejši in najbolj razširjen slovenski politični tednik, naj si naroči list, ki se imenuje

Slovenski Gospodar.

Izhaja vsaki četrtek, stane za celo leto 4 K = 2 gld., za pol leta 2 K = 1 gld., za četrť leta 1 K = 50 kr. — Naročnina se pošilja pod naslovom:

Upravništvo „Sloven. Gospodarja“,
Maribor.

Komur poteče s 1. oktobrom naročnina, ga uljudno prosimo, isto pravočasno obnoviti.

Starotrzanom in sosedom v reseni prevdarek.

Staritrq pri Slov. Gradu.

Sledeče besede izvirajo iz ljubezni polnega srca, ki bije za vaš časni in večni blagor. Sprejmite jih blagohotno in jih trezno premislite! Znano vam je, da bodo to jesen otvorjeni v mestu dve šoli: mestna šola in okoliška šola, ki je v prvi vrsti odmerjena za Staritrq. Iz mesta prihajajo k vam apostoli, ki nas nagovarjajo, da bi svoje otroke dali vpisati v mestno šolo. Mi vas pa vabimo, da ostanete vi zvesti svojim lastni okoliški šoli.

V katero šolo bode te pošiljali svoje otroke? Vsi, ki pametno mislite, mi bode te odgovorili: »V taisto, v kateri se bodo največ naučili.« — Modro ste odgovorili.

V kateri šoli se pa bodo vaši otroci največ naučili?

Vam kot vernim kristijanom — in kot taki vrlo slovite — je pač pred vsem do tega, da se vaši otroci dobro nauče krščanskega nauka, da bodo nekđaj pošteno živeli, z vami na starost lepo ravnali in vas nekđaj spremljali v hišo našega skupnega nebeškega Očeta. — Kje se bodo najbolje vsega tega naučili? V mestni šoli ne! Zakaj ne? Ker se bo tam krščanski nauk učil samo v nemškem jeziku, v slovenskem nikdar. Otroci se že slovenskega katekizma težko uče, kako se pa bodo nemškega, ker nemščine ne razumejo. In če bi tudi ves nemški katekizem znali na pamet, kaj jim pomaga, ker ne vedo, kaj izgovarjajo. Pa recimo, da bi v 11. ali 12. letu nekoliko razumeli, toda česar se Janez ni učil, se Janez ne bo. Prišel bo čas za prvo sv. spoved in prvo sv. obhajilo, ali se ga bodo vaši otroci mogli vdeležiti?

Kje se pa bodo krščanskega nauka boljše naučili? V okoliški šoli. Zakaj? Ker bo slovenski. Za Nemce seveda bo nemški.

Drugič gotovo želite, da bi vaši otroci se v slovenščini dobro izurili, da bi znali pravilno govoriti in pravilno pisati. Ali se bodo v mestni šoli tako dobro naučili kakor v okoliški? Ne! Tamkaj sicer obetajo, da se bo slovenščina 2 uri na teden podučevala. Ali ste vi s tem zadovoljni? In ta poduk bo pred vsem za nemške otroke, ki še slovenski

ne znajo. Zraven njih se pa že bodo vaši veliko naučili! Pošljite svoje otroke v okoliško šolo!

Tretjič hočete, da bi se vaši otroci kolikor mogoče naučili nemščine. Te se pa bodo zopet boljše naučili v naši šoli. Pazite! Na naši šoli se bode nemščina ravno tako podučevala kakor poprej. Nič manj, temveč kolikor mogoče še boljše. Nekateri nasprotniki trdijo, da se na naši šoli ne bo nemščina podučevala. To ni resnica! Ne verjemite jim!

Slednjič se želite, da bi vaši otroci tudi iz vseh drugih predmetov si pridobili veliko znanja. To bodo pa dosegli le na naši šoli, ker bo pri nas poduk glede naših otrok slonel na bolj naravni in zdravi podlagi kakor v mestni šoli. Seveda za nemške otroke bo v mestni šoli poduk dober, za vaše pa ne. Presodite vse, predno kaj storite!

Obljube, s katerimi vabijo nekateri Slovenjegračani slovenske otroke v svojo šolo.

Pred vsem omenimo ostuden terorizem, s katerim nekateri naših nasprotnikov silijo pomilovanja vredne delavce, da pustijo vpisati svoje otroke v mestno šolo, češ: »Drugače se mi poberi s trebuhom za kruhom!« To je liberalizem! Ali si ne morete pomagati?

Za vas druge pa, ki ste še neodvisni in vam ne more nihče zapovedovati, za vas imajo sladke prikupljive besede in pa puhle obljube.

Listek.

Materina smrt.

(Spisal Al. Kokelj.)
I.

Božič se je približeval. Gore in doline so bile pokrite z belo sneženo odejo; raz drevja je viselo ivje, katero je polagoma otresoval ostri, ledeni sever. Vse je bilo pusto in otožno v naravi; nikjer ni bilo čuti veselega glasu, le tuintam so hripavo kričale lačne vrane in žalostno čivkali tatiški vrabci in ubogi strnadi. Od vasi do vasi so držale ozke gazi, katere so ljudje vsako soboto delali ali popravljali, da so mogli iti v nedeljo k sveti maši. Sicer pa skoraj ni bilo videti človeka na prostem. Kdo bi se v takem vremenu tudi napravil z doma? Rajši je gledal pri gorki peči skozi okno, kako se je veter igral s snegom.

Vkljub takim neprijetnostim korakala sta vendar proti malej gorskej vasi na Gorenjskem dva možaka kolikor možno brzih korakov. Prvi je bil srednje starosti, korenjak od glave do nog. V jednej roki je imel močno palico, v drugej je držal svetilnico, v katerej je slabo brlela voščena sveča. Za njim je stopal duhovnik z Najsvetejšim, da bi za zadnjo uro pokrepčal zelo bolno ženo. Bili

so to domači gospod župnik, tudi še čvrst mož, kakoršnega je sploh treba v gorskih krajih, da more opravljati težko svojo službo. Napravljeni so bili v navadno cerkveno obleko ter so molili naprej sv. rožni venec, spremljevalec jim je pa odgovarjal. Tako sta korakala proti vasi navzgor.

Ker bi utegnil kdo vprašati, kdo je ta župnikov spremljevalec, evo, vam ga takoj predstavim. To je premožen posestnik Ivan Dolinarjev iz Brinja. In to je tudi lahko, saj so mu oče izročili dobro urejeno posestvo. Istotako mu je žena prinesla precejšnjo doto k hiši in sam je dobro gospodaril. Imel je še jednega brata in dve sestri. Brat je študiral ter je takrat imel v Ljubljani imenitno službo, sestri sta se pa bili omožili in tako je ostal le sam pri domu. Oče so mu bili že pred petimi leti umrli, mati so pa bili baš takrat hudo zboleli. Zató ga dobimo na poti, ko pelje domačega gospoda župnika, da bi ji podelili sv. popotnico ter jo dali v sv. olje. —

Ura je bila malo čez poludne, ko sta prišla v Brinje do Dolinarjeve hiše. Kakor je ob takih prilikah običajno, sešli so se bili ljudje skoraj iz cele vasi, da bi prejeli sv. blagoslov in izvedeli, kaj bodo gospod župnik rekli. Imeli so razne pogovore. Nekateri so menili, da bo velika nesreča, če bo

Dolinarica umrla. Drugi so govorili zopet drugače in tretji so pritrjevali ali prvimi ali drugim. V tem pa so bili vsi jedini, da je bila stara Dolinarica izvrstna gospodinja, da je skrbela sploh za dom in za dobro odgojo otrok še posebej, tako, kakor nobena druga ne. Tudi pobožna je bila ter je natanko pazila, da so se ohranile pri hiši stare krščanske navade. Ako je kdo na potovanje šel, moral se je poškopiti z blagoslovljeno vodo, da bi ga Bog tem gotoveje obvaroval nesreče. Istotako je sama poblagoslovila slednjo stvar, katero je ali kupila ali prodala. In to je bilo prav. Božji blagoslov je ostal pri hiši, premoženje se je vedno množilo, čeprav so imeli skoraj vsak večer po jednega, včasih pa skoraj po tri berače pri večerji in včasih še zjutraj pri kosilu.

No zdaj pa je bila žena, blaga žena, zelo bolna. Gospod župnik so jo spovedali, obhajali, dali v sveto olje ter jo tako pripravili za zadnji boj. Tolažili so jo, govorili marsikaj o usmiljenju božjem in slednjič so jo res o tem tako prepričali, da je bila popolnoma mirna. In zakaj bi jo bilo tudi skrbelo umreti? Pri domu je bilo vse v redu, otroci so bili poštene in dobro preskrbljeni. Vsem ljudem je dajala lep vzgled ter jim skazovala dobrote, posebno berači so jo imenovali kar svojo mater. Kako-li bi jo

Toda vedite! Na svetu so nekateri ljudje, ki imajo za Slovenca le tedaj sladke besede, ki mu le tedaj stiskajo roko, kadar se gre za njegov denar in njegove otroke, drugače mu pa pridenejo priimek »Slovenski pes.« Kaj vam obetajo brzonomi lovci na vaše otroke?

Obleko. — Kaj? Vi ponosni Starotržani in vi Šmartinčani in vi Pamečani, vi bodele svoje otroke prodali nasprotnikom za par pisanih cap, za frakl šnopsa? Tam doli v Afriki in drugod so zamorci, ki nanosijo tujcem cele kupe dragocenih slonovih kosti in drugega imenitnega blaga, če jim dajo nekoliko pisanih in lepo lesketajočih čenčarij, s katerimi se pri nas otroci igrajo. — Ali jih hočete tudi vi posnemati? Če ste dosedaj oblačili svoje otroke, bodele jih še zanaprej. Ali mislite, da se na naši šoli ne bo ničesar storilo za uboge otroke! Slovenec je usmiljenega srca in rad pomaga. — Obetajo otrokom postaviti božično drevesce in jih s tem razveseliti. — Slovenec je rad vesel in si zna sam napraviti veselje; le pridite v našo sredino, kadar se priredi kaka veselica. Ali mislite, da bo naša šola kraj, kjer bo samo jok in škripanje z zobmi? Le potrpite! Bodele že še videli, koliko veselje bo med otroci naše šole.

Obljubujejo našim otrokom hrano opoldan. — Te pa na naši okoliški ali starotržki šoli tudi ne bo manjkalo. Prostorov imamo dovolj, kuhinja za šolsko kuharijo je velika. Nabrali bomo skupaj toliko, da bodo otroci dobili opoldan kaj toplega. Vsak kmet bo gotovo rad podelil nekaj poljskih pridelkov. Hrano opoldan lahko dobijo vaši otroci v domači šoli, ni jim treba pri tujcih beračiti. Slovenec, postavi se na svoje noge! Darujte kako malenkost za otroško mizo na okoliški šoli, kadar bodele prošeni, in bodele sami svoji gospodje.

Slednjč vas motijo s tem, da pravijo, da se na okoliški šoli ne bodele podučevala nemščina. — To pa ni res! Podučevala se bodele, kakor dosedaj. Otroci naše šole se bodele vsak čas glede nemščine mogli meriti z onimi slovenskimi otroci, ki bodele obiskovali nemško šolo. — Slovenci! Rojaki! Ako si ogledate natančneje vse navedene obljube in še druge, katerih nismo omenili, spoznate kmalu njih puhlost.

Sedaj se pa vprašajte: zakaj neki Nemci tako sila napenjajo svoje moči, da bi vaše otroke dobili v svojo šolo? Iz ljubezni do vaših otrok gotovo ne. Če vas v resnici tako ljubijo, zakaj so pa potem tako delali na to, da se razbije dosedanja šola? Zakaj

torej mogel Bog zavreči, ker je bila sama tako dobra in usmiljena? Tako in jednako so modrovali gospod precej dolgo. Ko so pa odhajali, pomajali so z glavlo pri veznih vratih ter hoteli s tem naznaniti, da bo teško, teško ozdravila. »Pljučnica je, pljučnica,« so rekli, »starega človeka kmalu vzame.«

In res je postajala bolezen vedno bolj nevarna. Toda sama v začetku še verjeti ni hotela, da je bolna. Ko se je bila prehladila, vedno je še hodila okrog in devala v red različne stvari; mislila je: bolezen bo že sama minula. A bolezen ni minula, žena je postajala čedalje slabejša, dobila je pljučnico in morala je leči v posteljo. Šli so po zdravnika, a ta ni hotel svojega mnenja določneje izraziti, najbrže radi tega, ker je uvidel, da tu ne pomaga več nobeno zdravilo. V sled tega so bili domači še bolj žalostni.

Oj kako veselje pa je bilo pri Dolinarjevih prejšnja leta v tem času! Skoraj vsak večer so se shajali ondi ljudje iz vasi ter so imeli svoje pogovore in šale. Stari očetje so pravili imenitne dogodke iz svojega življenja in vsakovrstne zgodbe iz davnih časov. Mladenci, predice, posebno pa vaški pastirji poslušali so jih kar z ušesi in z ustmi. Posebno so se spravili na rojenice, na vile in torklje; govorili so na dolgo in široko o risu, o

niso raji ostali z nami v zvezi, in imeli bi lahko pet in še več razredno šolo?

Prvi odgovor je ta: mestjani imajo otrok komaj za dvorazrednico. Na dvorazrednici se pa otroci manj naučijo, kakor na tri ali večrazrednici. Zato pa hočejo imeti vaše otroke, da bi potem mogli svojo šolo razširiti, da bi njih otroci več znali. Torej ne iz ljubezni do vaših otrok to delajo, temveč iz ljubezni do svojih otrok. Njihovi otroci bodele v resnici več znali, vaši pa bodele ostali bedaki svoje žive dni, ako ne bodele vi stariši dovolj modri

Drugi odgovor je ta: oni bi radi naš okraj ponemčili. O tem pa še drugokrat več, ako bo sreča mila.

Tretji odgovor je ta: oni bi radi našo šolo ponižali, če ne celo uničili. Ako vi odtegnete svoje otroke svoji domači šoli, bodele oni imeli več razredov, kakor mi. Mi ne moremo potem dobiti štirirazrednice. Plačevali bodele za domačo šolo, dobička ne bodele nikakega od nje imeli. Pri nas ne bo plačila mnogo, ker je že večinoma vse plačano. Ako se pa daste v mesto ušolati, koliko bodele plačevali? Mesto že ima itak mnogo dolga. Sedaj so še pa najeli radi šole lepo svoto. Tako se namreč govori. To je lep denar!

Vprašamo vas, ali hočete vi drugim boljši biti kakor sebi? Ali hočete nasprotnikom rajši na noge pomagati kakor svojim sorojakom? Mestjani so že nabrali med vami (Šmartin, Pameče, Staritrg) okoli 40 otrok. Že so prosili za razširjenje svoje šole. Vi, ki ste se že iz nevednosti zapisali nasprotnikom, še je čas, da se vrnete nazaj v naš tabor. Nemudoma prekličite svoje podpise! Ako si ne znate pomagati, obrnite se do svojih voditeljev, saj jih poznate. Ali hočete biti izdajalci svojih slovenskih otrok? Ali hočete biti Judeži narodne stvari? Slabo se vam bo plačevalo. Vse, ki bodele trdovratni ostali, bodele svoj čas objavili v časopisu, potomcem v spomin, njim pa v sramoto. Drugi pa, ne dajte se več premotiti! Trdno stojte, kakor skala starotržkega gradu. Nekdaj so butali jezerski valovi ob njo; valov ni več, skala še stoji. Pridobivljajte nazaj one, ki so se vjeli, osrčujte slabe, podpirajte omahljivce! Vsi možje slovenjegraškega okraja na krov! Nemško valovje pridrlo je že tudi v našo Mislinsko dolino. Glejte, da nas ne bo potopilo!

Politični ogled.

Volitve na Kranjskem so tudi v mestni skupini izpale ugodno za katoliško-

divjem možu in o raznih strahovih. Tu pa so začele mlade predice glave skupaj stikati v znamenje, da jih je strah. In tudi domači pastir se je oglasil z robotim glasom za pečjo, da nocoj ne bo šel sam spat v hlev, ker ga je groza. No kmalo so zopet prešli na drugo stvar; začeli so peti lepe narodne pesmi, da se je kar strop vzdigoval. Tu in tam je kak vaški mladec prinesel tudi harmonike seboj, da bi bili bolj veseli. A plesati stara Dolinarica nikoli ni pustila; rekla je, da ples odganja božji blagoslov od hiše, da je nevaren za mlade ljudi itd. Toda ne le odrasli, tudi otroci so imeli svoje shode pri Dolinarjevih. Včasih so se drsali na bližnjem potoku, drugikrat so se igrali, jaslice delali in razne burke uganjali, pri katerih jim je pomagala tudi stara Dolinarica. O kako pa je letos vse drugače! Ljudje sicer prihajajo, a so vsi pobiti in žalostni in tudi zvečer je vse tiho.

Bilo je na svetega Tomaža dan, štiri dni pred Božičem. V bližnjem mestu je bil semenj ali tržni dan. Kakor je na kmetih sploh navada, da za velike praznike kaj potrebujejo, kar se ne dobi v njihovej kuhinji, tako je bilo tudi takrat v Brinji. Zato je veliko gospodinj iz vasi zapustilo za nekaj ur domača ognjišča in so šle pogledat v mestne prodajalnice, da bi si nakupile raz-

narodno stranko. Ta stranka je zmagala tudi v mestni skupini Idrinja s svojim kandidatom Arkotom, v mestnih skupinah Kranj in Tržič pa si je priborila lepe manjšine. Čeravno ima katoliško-narodna stranka v deželnem zboru največ (16) poslancev, vendar ne bo odločevala, ker je gotovo, da se bodo slovenski liberalni poslanci (9) in nemški poslanci (11) zopet zvezali, ter na tak način imeli večino.

V istrskem deželnem zboru se go-dijo reči, ki bi se v olikanih državah ne smele goditi. Kadar začnejo slovanski poslanci govoriti v materinščini, vsakokrat zažene italijanska fakinaža na galerijah velikanski hrušč in trušč. Slovanski poslanci torej ne morejo prosto zastopati svojih volilcev. Deželni glavar in vladni zastopnik pa mirno gledata razsajanje.

Katoliški Cehi in volitve za deželni zbor. Tudi na Češkem vstaja odločno katoliška stranka. Nedavno je imela shod zupnikov, na katerem se je določilo, kako se hoče stranka zadržati pri bodočih deželno-zborskih volitvah. Stranka sama še ne postavi tokrat nobenih kandidatov, ampak priporoča somišljenikom, naj volijo kandidate drugih strank, ako niso cerkvi sovražni, sicer pa se naj vzdrže volitev.

Ruski car je zadnjo soboto zapustil francoska tla. Bil je navzoč pri vojaških vajah okoli Compiagne, a glavnega mesta Pariza ni obiskal. To je zabranil ministerski predsednik žid Waldeck-Rousseau, da je dal s tem občutiti sedajnemu protizidovskemu občinskemu odboru svojo moč.

Srbski prestolonaslednik. Kraljica Draga ve, da ne bo mogla dati srbskemu narodu prestolonaslednika, zato pritiska na svojega soproga, kralja Aleksandra, da se njen brat, poročnik Nikodem Lunjevica, proglasi za prestolonaslednika. Srbski narod pa baje ni nič zadovoljen s to kraljičino nakano.

Vojska v Južni Afriki. Lord Kitchener, po svoji znani razglasitvi znova zasloveli angleški vrhovni poveljnik, zopet dalj časa ni poslal nikakega poročila. Njegov molk je vselej dokaz, da se Angležem ne godi posebno dobro. In res je sledilo Kitchenerjevemu molku te dni dvoje poročil, ki sta za angleško armado vse prej nego veseli. Prvo poročilo nosi datum 17. t. m. in pravi: Patrulja grenadirskega polka, katero je vodil poročnik Rebow, je zašla na neko farmo Blaauw Reitsidinga ob železniški progji Deaar-Daupoort, kjer so jo Buri obkolili in po daljšem boju ujeli. Poročnik in še en mož sta ubita, dva druga pa smrtno ranjena. En Anglež je utonil v bližnji vodi, ki jo je

ličnih, za dom potrebnih stvari. In proti večeru so se vračale domu teško obložene z jerbasi, košarami in celo s koši, polnimi omenjenih rečij. Tako je bilo tudi pri Dolinarjevih prejšnja leta! Letos pa ni šel nihče v mesto, vsak je hotel biti doma pri bolnej materi. Nihče se ni menil ni za bodoče praznike, ni za kake posebne priprave na nje. Stari materi je bilo posebno hudo; vsi so bili že obupali, da bi okrevala. Revica se ni nič več zavedala; pravila je posamezne, vse zmedene dogodke iz svojega življenja in izrekovala različna, njej ljuba imena. Posebno pogosto je klicala: »Jakob, Jakob!« In zopet: »Ali Jakob še ni prišel? Kje je Jakob? O še zdaj ne pride! Zakaj me ne ubogaš? Pojdite, pojdite po Jakoba, njega še moram videti.« Jakob je bil namreč njen sin, mladega Dolinarja brat, kakor sem že prej omenil, ter je imel prav dobro službo v Ljubljani. Dolinarica ga je dala zato v šolo, da bi bil »gospod«, kakor je sama pravila, a sin je ni hotel ubogati. Šel je na dunajsko vseučilišče, ondi se je pridno učil ter je postal doktor prava. Potem je stopil v državno službo in si kmalo pridobil naklonjenost svojih predstojnikov, ker je bil zelo vesten.

(Dalje prihodnjič.)

hotel preplavati, da bi poiskal pomoči. — Še bolj neugodno je pa za Kitchenerja drugo poročilo, v katerem se pripoveduje o lepi zmagi generala Bothe pri Utrechtu. Tega boja se je udeležilo, kakor pravi Kitchener v nadaljnjem dopolnilnem poročilu, do 1000 Burov. Angleški major Gougy je s svojimi ljudmi opazil najprej le 300 Burov na konjih. Ti so naglo poskakali s konj in hiteli na bližnjo višavo, od koder so obvladali vso okolico. Oči vseh angleških vojakov so bile kajpada obrnjene samo na ta burski oddelek in so se torej izredno začudili, ko so zaznali, da so jele dežiti burske kroglice tudi od desne strani, kjer ni bilo opaziti nikogar. Od dveh strani istodobno prijeli so bili Angleži nakrat brez moči in poraženi. Padla sta 2 častnika in 14 mož, ranjenih 5 častnikov in 25 mož, 5 častnikov in 150 mož je pa ujetih. Major Gougy in še en drug častnik sta komaj ušla in prepustila vojake svoji usodi. To je pogum! Število burskih topov se je ta dan pomnožilo za tri. Istodobno jim je pa še burski voditelj Smuts pokazal, kak učinek je imel skrajni terrin 15. septembra. Pod njegovim poveljstvom so Buri ubili 3 častnike in 200 mož, en častnik in 30 mož je pa ranjenih. Kaj se je pa zgodilo z ostalimi angleškimi vojaki, znani angleški »junak« French niti ne pove. — Poročila o takih porazih so za Angleže tem neugodnejša, ker dohajajo v času, ko hočejo angleški oficijozni prepričati ves svet, da burske armade sploh več ni in da je vojska končana. Taki dogodki pač najbolje osvetljujejo resničnost Kitchenerjevih izjav. In sedaj še preti vstaja v Kaplandu ter Bothovo prodiranje v Natal. Kolik strah imajo Angleži samo pred tem burskim generalom, je dokaz guvernerjevo povelje, da morajo znova pod orožje natalski karabinerji, topničarji, strelci in mejni vojaki. In vse to samo radi 1500 Burov, ki jih vodi Botha proti jugu! Lep zaključek dveletne vojske!

Dopisi.

Sv. Pavel pri Preboldu. (Narodna veselica). Naše katoliško izobraževalno društvo nam je priredilo dne 22. t. m. veselico, ki se je obnesla kot prava narodna veselica. Ne samo razumništvo, ampak ljudstvo, narod je bil navzoč in sicer v velikem številu. Cenilo se je okoli 600 udeležencev. V prvih vrstah smo videli spoštovano Zamierjevo rodbino in cenjene goste iz različnih krajev. Na novem odru, pri katerem je pokazal Stupar Alojz svojo veliko spretnost, so nam igrali sami domači fantje šaloigro »Kozlovska sodba v Višnjigori«. Same čestitljive osebe sedele so v mestnem zboru, še le ko je prišel berač med nje, se je slika nekoliko spremenila. Vrli mladeniči, ki so tako lepo predstavljali igro, se imenujejo: Miha Burkelc, dva Ribičeva mladeniča, Št. Jelen, Kisovar, Blumer Fridolin, Stenovec, Lemes in Uplaznik. Kot druga točka sporeda je bil poučen govor g. prefekta Korošca iz Maribora. Govoril je o lepi nalogi katoliških izobraževalnih društev ter dajal navode, kako se naj v pravem duhu in za življenje koristno udje v takih društvih izobrazujejo. Po govoru je bila zopet igra in sicer dramatična slika »Pred nebeskimi vrati«. Igralo se je krasno. In dobro igranje je bilo še spremljano po slikoviti opravi igralk in igralcev. Diven je bil tudi pogled v »nebesa«. Čarobna luč, množica raznovrstno opravljenih nebeskih prebivalcev, milo, polutihu petje, to vse je tako prijetno, dobrodejno uplivalo na srca gledalcev. Ne moremo si kaj, da bi ne imenovali marljivih sodelovalcev, ki so tako dobro predstavljali igro. Bili so Lubej, Stenovec, Blumer Katica, Trupej Nežika, dve Ocvirkovi mladenki, Jelen Marija in Stenovec Helena. Zadovoljno je zapuščalo mnogobrojno ljudstvo prostor veselice. Dobilo je utis, da zasleduje katoliško izobraževalno društvo pravo smer v svojem delovanju: Narodu dajati pouk, a tudi po-

šteno zabavo. Gotovo bo ta veselica pripeljala zopet mnogo novih udov neutrudno delujočemu društvu. Da pa je veselica tako dobro vspela, imamo se zahvaliti posebno tudi g. Ivanu Traunu, ki se je mnogo žrtvoval za našo stvar. Pa tudi Kunstovim in drugim, katerih ne moremo vseh imenovati, gre velika hvala. Želimo, da bi po krasni Savinjski dolini nastalo kmalu mnogo tako delavnih, za naše dobro ljudstvo namenjenih katoliških izobraževalnih društev, kakor je v Št. Pavlu. Vsa čast mul

Iz kozjanskega okraja. (Vremenske nezgode.) Dragi »Slov. Gospodar«, dovoli mi danes, da poročam cenjenim bralcem nekoliko o vremenu. Mesec avgust je bil suhoten, da se je bilo bati največje suše. Prišel je pa dan 2. septembra in nebo se je preobleklo v tanke, sive oblake, iz katerih je začel curiti pohleven dež. Deževalo je potem skoraj vedno. Celih 12 dni se nam ni prikazalo iz nebeskega oboka ljubo solnce. Prišel je 14. dan septembra. Vendar je enkrat ljubo solnce pokukalo na nas izza sivih, hribovito nagromadenih oblakov; a že popoldan istega dne se je zopet skrilo za črnosive oblake, iz katerih je začelo bliskati in grmeti, da je bilo groza in se je bilo bati najhujšega, to je ledenega biča. Potem je deževalo zopet cela dva dni, kakor bi iz škafa vlival. To neprijetno, deževno in nalivno vreme je bilo nesrečepolno za prebivalce po dolinah, posebno okrog Sotle in Bistrice. Sotla in Bistrica sta prestopili svoje meje in se razlili po njivah in senožetih tako, da je bilo videti, kakor veliko jezero. Prebivalci ob teh vodah so bili v silno žalostnem stanju teh 15tih deževnih dni, ker so morali brez izjeme zapustiti svoje sobe in se preseliti na višja in pred vodo bolj varna mesta, kakor so podi, dile, ali pa celo na hribovite kraje. Seveda so morali s seboj spraviti tudi ubogo živino, svinje in drugo, kar bi jim lahko voda odnesla. Hiše ubogih prebivalcev ob Sotli so stale v vodi, kakor barke na morju, po več dni. To je res strašen prizor, ako ga kdo že od daleč vidi; ako pa ga okusi, je trikrat strašnejši. Pa to še ni vse, ampak mnogo še je hujšega, kar je tem ubogim prebivalcem voda pouzročila. Odnesla jim je mnogo buč in krompirja iz njiv, ajdo in koruzo je povaljala, da je groza. S travnikov je odnesla pokošeno travo, a kar je je ostalo nepokošene, je poblatena, s peskom posuta in tako popolnoma uničena, da ni za rabo. Živina bode morala pri teh siromakih zopet stradati. Mnogo plotov, desek in drugih premičnih stvari je deroča Sotla in Bistrica s seboj odnesla; pa tudi živalim ni prizanesla. Res ubogi in stiskani so bili v teh deževnih dnevih revčki ob štajersko-hrvatski meji. In sedaj v žalostnem stanju gledajo svoja razdrta, s peskom posuta in uničena polja in poblatena senožeta. Ti ubožci so silno potrebni pomoči od vlade in dežele, ali kaj, ker se malo zmenijo za te sirote. Naj se jim davek od uničenih polj odpiše, in ako je mogoče, s podporami na pomoč prihiti v tej veliki stiski in nadlogi. Naj se vendar enkrat reši vprašanje regulacije Sotle, ker s tem bi bilo veliko in trajno pomagano našim prebivalcem ob štajersko-hrvatski meji. — Pa tudi nam v bolj hribovitih krajih je dolgo deževno in kujavo vreme veliko neprijetnosti povzročilo. Mnogo pokošene trave nam je sprhnelo, in s tem je uničena skoraj polovica najboljše živinske klaje. Marsikateremu bo letos huda prela, ker ne bode imel kaj živini skoz celo dolgo zimo pokladati; a za slepo ceno je pa zopet ne bo mogel prodati. Ubogi kmetovalci! — Tudi za slivarje je to vreme veliko škode napravilo, ker ne morejo obeljenih sliv na solncu posušiti. Zguba jim preti. Z eno besedo: vse je jako mnogo trpelo vsled dolgega deževanja. —k.

Od Sv. Jurja v Sloven. gor. Saj grozen čin, ki se je dne 2. septembra t. l. pri Deutschman-u (domače Kalohu) v Spod. Gasteraju izvršil, vendar le ni tako na tihem

iz spomina izginil, da nobeno peresce nič o njem ne piše! Poročali so sicer o tem nekaj nemški časniki, tudi že »Gospodar«, ali taisti dopis se ne strinja s tem, kar si dovoljujem jaz o tem razkriti. Kar pišem, vem iz prezanesljivega vira in videl tudi s svojimi očmi.

Pred vsem se mora ta čin pripisovati nesrečnemu zakonu. Ne vem ravno, ali je bilo dekletu k zakonu, še komaj pred letom storjenim, prisiljeno ali ne, ali to vem, da sta se ta dva zakonca vedno med seboj kavsala in da se je v tako razburjenih slučajih oče Letnik vedno za svojo hčer potegoval.

Sosedji in drugi ljudje, ki so prišli večkrat v dotiko s taisto hišo, vedo pričati, da se je Letnik večkrat proti svojemu zetu Deutschmanu zagrozil, da, ako ga še enkrat kakšne prešestnosti obdolži ali mu zapravljivost njegovih posestev oponaša, da ga k priči umori. — Na ta način je postal razpor pri tisti hiši tudi k noči dne 2. septembra. Kakor otroci pravijo, stopila sta si ta dan v razburjeni jezi nasproti — Letnik z železnimi, Deutschman pa z lesenimi vilami. Da je zmagalo železno orožje, to smo videli na razmesarjeni glavi umorjenega Deutschmana. Rog od železnih, ki se je bil zasadil med očesoma na čelo, je prevrtal lobanjo skozi in skozi. Ta napad se je godil pri hlevu blizu hiše. Kakor sklepamo, se je premagani gospodar hiše, še ne mrtev, zavlekel kakih 150 korakov od hiše. Od tam so slišali sosedge jok in premilo javkanje, da bi se pa vendar kdo na to prežalostno torišče ne privabil, je morilec sprevidel potrebo, dati ranjencu še zadnji smrtni udarec.

Letnik obstoji vse hudobno ravnanje s svojim zetom, le samo tega ne, da bi bil on pri umoru tudi rabil sekuro. Ker so se pa sledovi od sekire na glavi našli, je morala priti žena (hči) na sum.

Ko je napočila zarja, odide morilec Letnik od doma, opozori mimogrede domačega viničarja, da naj gre hitro tje in opravi živino, ker sta gospodar in gospodinja bolna. Ko pride viničar Janez Bračko k hiši, od otožne in precej zadete gospodinje komaj izve, kaj da je in iskati je moral mrtvaško torišče sam.

Viničar oglasi storjeno zločinstvo kmalo pri županu gosp. Koserju in lenarški sodniji. Naglo se je zanesla žalostna vest tudi na vse druge kraje, na kar so ljudje le vrel in trumejšnji prostor, kjer je umorjeni v svoji krvi ležal. Predno je dan minul, je prišla že sodnijska komisija in zraven nje tudi morilec Letnik, kateri se je radi nemirne vesti sam javil sodniji. Ko je komisija s potrebnim poizvedovanjem bila gotova, priče zaslišala itd., vzamejo orožniki še mlado ženo v svoje varstvo, da je prišla z očetom vred pod ključ.

Truplo umorjenega se je med 9. in 10. uro v noči prineslo semkaj v mrtvašnico, kjer je bilo drugi dan secirano. Po preiskavi dveh vračnikov se je konstatiralo 25 udarcev na glavi. Sedaj je vsa reč v preiskavi. Obsojbe smo vsi radovedni. Kakošna bode, to objavimo drugokrat.

Od Sv. Barbare v Halozah. (Dobrodelna tombola), katero je priredilo naše bralno društvo dne 1. septembra v svrhu, da se za čisti dobiček nakupi ubogim učencem tukajšnje šole za nastopno zimo gorka obleka, obnesla se je zelo povoljno. Blagodejni solnčni žarki, kojih oživljajočega upliva smo doslej dolgo vrsto dni pogrešali, privabili so nam številno dragih gostov iz Ptuj, Zavrča, Majšperga, Leskovca, od Sv. Marjete, Marka in celo daljni Tomaževčani so imeli tu svoje zastopnike. Privrelo pa je tudi domačega občinstva toliko, da je nastala na prostem pred uto kar gnječja. Za domačine so imeli največjo privlačno silo gotovo vrednostni in zelo zanimivo sestavljeni dobitki, med katerimi se je na najvišjem mestu posebno odlikoval lepo rejen pujssek. Ker so potemtakem bili glavni pogoji za dovoljen izid tombole glede na dobitke in mnogobrojnost udeležene občinstva izpolnjeni, zato se tudi ni čuditi, da se je vseh 400 dovo-

ljenih srečk v nekoliko minutah do zadnje razprodalo. — Po završeni tomboli razvila se je pravcata »židana volja« ob petju in tamburanju, a še več je v tej točki pripomoglo in nanese sladko vinčee, res neizrekljivo prijetnega »žmaha«, in za le-to vrlino zasluži krčmar g. Reicher vsestransko priznanje, ker je dal tako pristnega in gladkega »na pipo«. Ob bodrilnih govorih so kaj brzo preminule predpolnočne ure; jeli smo se razhajati. Najdalje so pač vstrajali vrli gostje. Hvala jim na tem mestu za prijazni obisk. Priznalno moramo tudi omeniti, da sta našo zabavo počastila s svojo prisotnostjo oba domača gospoda duhovnika, kar nam je bilo zelo drago. V obče se je po vdeležbi vseh strank tukaj v kraju jasno dokazalo, da smo v svojem narodnem čutovanju, mišljenju, stremljenju in delovanju složni, enodušni ter vsak hip pripravljeni poseči si medsebojno v roke, da tem lažje zmagamo težavno delo v teženju za blaginjo našega naroda. Moramo pa tudi v tem duhu vstrajati in prodirati po geslu našega bralnega društva vedno naprej. Da se razvidi uspeh prirejene tombole, usojamo si tem potom javno izjaviti, da je odbor bralnega društva po odbitku stroškov za dobitke vložil v poštno hranilnico 200 K, kateri znesek se po priloženem čistem dobičku druge tombole dne 3. listopada uporabi v označeni blagotvorni namen. Živeli darovalci, živeli gostje! — Ob enem smo prejeli naslednjo zahvalo od Sv. Barbare: Podpisani odbor izjavlja tem potom vsem blagosrčnim darovalcem, kateri so drage volje dali svoje prispevke bodisi v denarju ali v naturalijah za dobrodelno tombolo, najtoplejo zahvalo. V denarju so podarili: baron pl. Kübeck 20 K, kaplan g. Šorn 10 K, g. Kaiser 5 K, dr. Fichtenau 4 K, dr. Jurtela 10 K, prof. Zelenik 10 K, dr. Horvat 10 K, gosp. M. Brenčič 10 K, dr. Brumen 4 K, g. Šulfink 10 K, g. Bogomil Ulrich 4 K, gdēna Kräber 3 K, slav. hranilno in posojilno društvo v Ptuj 50 K, g. Pinterič, gospa Ana Rakuš po 2 K; g. Bahorič, o kapl. Žirovnik, gosp. Lorber Miran, g. Skuhala, gosp. Slavinec po 1 K. Vsem plati Bog! — Odbor bralnega društva »Naprej« pri Sv. Barbari v Halozah.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

P. Efrem Majcen, naš slovenski rojak iz Prihove, postal je gvardijan v kapucinskem samostanu v Hartbergu.

Osebna vest. G. dr. Fran Pikel, odvetnik v Kozjem, se preseli v Kamnik. Srečen pot!

Častni občan občine Cirberg pri Sv. L. nad Mariborom je postal č. g. duh. svet. in župnik Matija Kelemina.

Ogenj. Dne 22. t. m. je zgorelo v Dobrovcih sedem hiš in sicer posestnikom Mih. Postnak, Josip Reich, Gregor Palič, Jakob Faleš, Ivan Marinič, Gregor Sagadin, Franc Pivec. Zažgal je iz hudobnosti 13letni Jakob Fras. — Isti dan je zgorel v Slov. Bistrici kozolec in škedenj župana Alberta Stigerja.

Starotržani, Šmartinčani, Pamečani, pozor! Volk je že v naši čredi. Nasprotniki so že okoli 40 slovenskih otrok med nami nalovili za svojo šolo. S kakimi pretvezami, izveste iz dopisa: »Starotržanom in sosedom v resen prevdarek.«

V Jarenini se bo igra »Egiptovski Jožef« še dvakrat predstavljala in sicer v soboto dne 28. septembra in v nedeljo dne 29. sept., obakrat ob 7 uri zvečer. Pridite v najobilnejšem številu k igri vsi, ki zadnjč še niste imeli prilike videti, kako izvrstno se obnašajo naši mladeniči na gledališčnem odru. To je igra, katero bi naj videli tudi šolarji. Stariši, vzemite jih seboj. Sosedje jarenski, pridite tudi vi!

Franc Schütz — obsojen. Dne 23. t. m. bil pri okrajni sodnji v Mariboru znani širjevalatelj in prodajalec »Stajerca«, Franc

Schütz, trgovec pri Sv. Trojici v Slov. gor., obsojen na 10 K kazni ali pa 24 ur zapora. Heil!

Zakonska ljubezen. Poročali smo, da je Janeza Krepeka njegova žena pri Sv. Petru pod Mariborom na Malo mašo sunila v Dravo. Tako se je govorilo. Sedaj pa izvemo, da je Janez Krepek ponesrečil. Ker mu je žena očitala njegovo ljubezen do pijače, udaril je za njo, a pri tem izgubil ravnotežje in se zvrnil v Dravo. Žena ga je hotela rešiti, toda ni mogla več.

Mladi napadalci. V ljudskem vrtu sta dva, komaj 16letna delavca napadla desetletnega učenca ljudske šole Maksa Peterliča, ter mu vzela 60 vin. Mlada mojstra sta se djala pod ključ.

Nesrečen begunec. Dne 17. t. m. se je mizarski pomočnik Anton Silhaček v neki tukajšnji gostilni pošteno najedel in napil, potem pa vzel skrivoma klobuk pod pazduho ter hotel brez plačila — pobegniti. Toda roka pravice v osebi mestnega policaja ga je prišla za vrat in uljudni policaj ponudil mu je tudi brezplačno stanovanje — kajho.

Blagoslovljenje šole v Trbovljah. Dne 19. t. m. se je blagoslovilo v Trbovljah novo šolsko poslopje. Navzoči so bili dvorni svetnik Taubenberg iz Gradca, celjski okrajni glavar baron Apfaltrern in brežiški okrajni glavar baron Vistarini. Otroci so prednašali večinoma nemške pesmi. Tako se godi na naših slovenskih šolah! In take reči se dogajajo na Spodnjem Štajarskem zmeraj bolj pogosto!

Dobrna pri Celju. Dne 1. septembra smo imeli veliko ljudsko veselico in pri tej priliki delili so se tudi šopki s trobojnicami. Nek fant je s takim šopkom prišel v gostilno in oštir, katerega dobro poznate, strgal mu je šopek s trobojnico vred raz obleko. Govori se, da je dobil fant potem en liter piva. Če mu je teknilo, se ne ve, a vprašam, kje je slovenski ponos in fantovski značaj? Morebiti bo nekaterim odprlo oči!

Dobrnski fant.

Iz Rečice v Savinjski dolini. Znani socijalni demokrat Vid Perehlin je razžalil zborovalce kat. polit. društva dne 21. julija t. l. Bil je imenovan pri sodišču v Gornjem gradu dne 6. avgusta t. l. oproščen, toda pri prizivni obravnavi v Celju 14. t. m. je bilo okrožno sodišče drugih mislij, kakor gornjegrajski gospod adjunkt, ter je poslalo Vida na 48 ur kaše pihat in ričeta jest.

Politično društvo v Slovenjegraškem okraju na noge! Ali ne vidiš nevarnosti? Prirejuj shode v vsakem kotičku našega okraja: v Staremtrgu, v Šmartnem, v Podgorju, v Pamečah itd. Samo pravočasno moraš vse naznaniti, ne v zadnjem trenutku. Več tednov poprej! Saj vidiš, da v eden kraj ne pridejo vsi na shod. Govornikov ne bo manjkalo, saj je mnogo takih med nami, ki so videli višje šole. Tudi mnogo kmetov imamo, katerim ni jezik priraščen. Če se pakdo ni govornik, bode se izuril. Politično društvo naj živi, nikar pa ne spi!

Duhovniške vesti. Prestavljeni so čč. gu. kapelani: Anton Pinterič iz Ponikve v Ruše, Andrej Bračič iz Ruš na Ponikvo, Malajner Karl od Sv. Tomaža pri Ormožu v Črešnice pri Slov. Bistrici. Na novo nastavljeni so čč. gg. novomašniki: Franc Štuhček Sv. Tomažu pri Ormožu, Jakob Rauter na Pilštanj, Anton Novak v Dramlje. Č. g. Franc Vidmajer je dobil župnijo na Gornji Polskavi.

Celjska policija. Iz Celja se nam piše: Opozorjeni na našo vestno policijo po notici v zadnji številki, poročamo Vam, da je ob priliki, ko so se Slovenci vračali iz Šmarja, prigovarjal neki policaj, okoli njega stoječim Nemcem, da naj zapojejo »Wacht am Rhein«. Čez to imamo priče. Naša zahteva je: celjska policija mora biti podržavljena.

Več Slovencev.

Od Marije Snežne na Velki. Prav redko kedaj se bere v »Slov. Gospodarju« iz tega kraja kaj in kadar se naznani kaj od Marije Snežne, pa še tedaj nič veselega. Kakor

neusmiljena smrt pobira in nemilo udriha po različnih krajih slovenskih, tako tudi pri nas ne prizanese nikomur. Kakor kosa podira na polju rožo za rožo, tako tukaj pri nas pada mlado bitje za mladim bitjem v črni grob. V št. 52. se nam je naznanilo, da je umrl edini sin pridnih kmečkih starišev Janez Perko, star 32 let, in potem za njim zopet dne 2. avgusta drugi mladenič, star okoli 30 let, oba doslužena vojaka. In nemila smrt še ni imela dovolj samo s tema mladeničema, nego ona kosi naprej in tudi ne prizanese mladenkam. Tako je dne 4. septembra pograbila tukaj mlado deklico z imenom Regina Posch, staro 15 let; za njo je prišla na vrsto njena prijateljica in najbližnja soseda Veronika Šauperl, katera je umrla dne 8. septembra, stara 16 let. Veronike sestra pa je umrla spomladi, stara komaj še 18 let. Mladina, čeravno si čvrsta, pa smrti se ubraniti ne moreš, zato bodi tudi ti pripravljena vsikdar, ker ne veš ne ure ne dneva, kedaj te bode Gospod na račun poklical.

Samomor. Na Bučah pri Kozjem se je s puško ustrelil v prsa v vasi Pijevice neki posestnik, po domače rečeno »Feštajn«. Zjutraj še ga je žena pustila v postelji ter odšla v sadonosnik sadja pobirat; med tem sname mož puško s stene ter se ustrelil. Bil je pri tisti priči mrtev. Nato žena prihiti v sobo, ali kaj, ker je že bilo prepozno. Rajnemu se je bojda zmešalo. Bog se ga usmili!

Iz Slov. Gradca se nam poroča, da pri pošiljatvah po železnici nekdo prečrtava slovenske naslove. Mi opomnimo, da tukaj ne pomagajo tožbe po časnih velikih, ampak naj se naredi pritožba na ravnateljstvo v Beljak zoper tako ravnanje. Ravnateljstvo bo potem moralo preiskati, kje in kateri uradnik žali slovenski jezik.

Ogerski Slovenci iz Szechenykuta se zahvaljujejo za knjige, ki so jih dobili od rodoljubne duhovščine pri Sv. Petru zraven Radgone. Kakor čebelice mēd, tako išče naše ogersko slovensko ljudstvo dobrih knjig. Tudi ptujski nemškutar se širi med ogerskimi Slovenci in je vzel v Szechenykutu že dve žrtvi.

Iz Ponikve ob juž. žel. Kako je z našim bralnim društvom? Kakor znano, imamo na Ponikvi bralno društvo, o katerem pa ne vemo, ali še živi ali je že umrlo. Saj bi se pa tudi ne čudili, če že umira, kajti kakšen predsednik, takšno društvo. Kmalu bo leto minulo, treba bo zopet sklicati redni občni zbor. Tega pa gospod predsednik ne bo storil, treba bo drugim rokam vmes poseči. Skrajni čas je že, da se ta nedostanost, oziroma sedanja nedelavnost odstrani. Društvo bo le tedaj vsestransko napredovalo, kadar se bo tudi ta zadnja zavora odstranila.

Regulacija Pesnice. Iz Ptuja se nam piše: Naš okrajni glavar, namestn. svetnik grof Atems si je ogledal obrežja Pesnice ob zadnji velikanski povodnji in se je prepričal, da je regulacija Pesnice neobhodno potrebna ter je poklical občinske predstojnike, da bi z njim storili odločen korak, ne v Gradcu, ampak na Dunaju; pripravljen je tudi rajše odstopiti od svoje častne službe, kakor še nadalje gledati vsakoletno neizmerno bedo pesniških posestnikov. Hvala Vam visokorodni g. grof, Vi imate srce za nas uboge trpine. Gospodu Orniku in Flucherju več ne zaupamo. Le Vi visokorodni g. grof, Vi ste v sedanji bedi naše upanje. Prosimo pomagajte, ker vidimo, da imate pravo očetovsko srce za nas uboge trpine. Naša hvaležnost Vam je zagotovljena za zmiraj.

Hvaležni Pesničani.

Iz Ciglenc pri Vurbergu. Dragi naročniki »Slov. Gospod.«! Poglejmo nekoliko v naše kraje, povsodi po krasnih Slovenskih goricah vzbujajo se možje in mladeniči, le tukaj še spimo mrzlo zimsko spanje, vse oklepa ledena skorja narodne zaspanosti. Mi dremljemo in ne čutimo, da nam naši nasprotniki kopljejo grob, grob, v katerega bi radi položili našo vero in narodnost. Po umazanih časopisih nam hočejo vzeti ljubezen

do katoliške duhovščine, da bodo potem ložje iztrgali vero iz src našega naroda in s tem naredili ljudstvo sposobno za svoje temne namene. Živ dokaz temu je tisto ptujsko »kresalo«, žalibog, da je tudi tukaj pri nas tako, kakor ponočna ptica našel ta nebodigatreba »Štajerc« svoje prostore, kjer prebavljajo naši zaspanci in zadremanci njegov živež in si tolmačijo »krotino« kva-kanje in regljanje. Nam se ti možje smilijo, da morajo nevedno podpirati svoje največje sovražnike. Želimo, da se njim v kratkem oči odprejo in zapodijo strupenega gada tje v tevtoburske goščave. Naročite si rajši krasni »Naš Dom«, kateri je resničen prijatelj, pa ne volk v ovčji obleki, ki je iz prave slovenske korenine, ta vrli list, ki je pisan v krščanskem duhu. Če pa ostanejo naši bratci gluhi in bodo še dalje slepo verovali »Štajerčevim« lažem, potem pridemo z imeni na dan, in sram jih bo pred vsem svetom. Da se to ne zgodi, naj pošljejo »Štajerca«, od koder je prišel in potem storijo svojo narodno dolžnost. Vrli Slovenci, odprite oči in ne pluvajte si v lačno skledo. — Kjer se berejo neverni časniki pri hiši, tam je kmalu mlačnost za verske reči doma.

Videž pri Slov. Bistrici. Veselje in hvaležnost sta nas naudajala, ko so v »Slov. Gospodarju« začeli s posebno vnemo buditi našo mladino ter jo navduševati za sveto narodno stvar. Zakaj to je edina pot, ki še lahko reši naš ljubljani narod v teh burnih časih propada! Pregovor namreč je: »Mladenič, vajen svoje poti, tudi v starosti z nje ne stopi.« In hvala Bogu! Vaš trud ni bil zastoj! Z veseljem prebiramo poročila iz raznih krajev, kako se povsod mladeniči navdušeno zbirajo pod slovenskim praporom, v zlasti ob slovensko-nemški meji, v slavni Jarenini. Gotovo je bilo to povod, da so se tudi naši čili, nadepolni laporski fantje vzdramili in premagali ono zajeto slabost, ki jih je do zdaj ovirala, da že zdavnaj niso javno nastopili in svetu pokazali, da tudi v njih žilah teče slovanska kri, kakor onim, ki se imajo biti za narodno čast in svetinje ob nemško-slovenski meji, kjer je še veliko huji boj, kakor pri nas. V nedeljo, 15. t. m., priredili so laporski mladeniči narodno veselico v gostilni g. F. Vehovarja, p. d. Jug-a, na Videžu. Vkljub slabemu vremenu zbralo se je precejšnje število odličnega občinstva, ki je z zanimanjem sledilo vspredu. Petje pod vodstvom slavno znanega tenorista in pravnikarja gosp. Ašiča bilo je večinoma v narodnem duhu in prednašalo se je izborno. A tudi v umetnih pesmih pokazali so laporski fantje svojo spretnost in vsi navzoči smo občudovali krepke in zvoke glasove naših fantov. Navdušenje vskipelo je pa do vrhunca, ko je nastopil g. Peter Novak iz Slov. Bistrice in je navduševal mladeniče vstrajati pri začetem delu in ne omahovati v narodnem boju, posebno v času, ko se stavi vse naše upanje na našo narodno mladino, ko starejši, sicer po vsem zaslužni in spoštovani narodnjaki že omahujejo, nekateri celo desertirajo ali k nasprotnikom zbežijo, kakor slabi vojaki. Navdušeni »živio!«-klici brez konca in kraja sledili so temu govoru! In ponavljali so se isti klici, ko je v izbranih besedah izrazil g. Stupan, odbornik slov.-bistriškega političnega društva, svoje veselje, videti mladeniče tako navdušene za narodno stvar in za lepo slovensko petje. Mila naša slovenska domovina, dokler imaš tako navdušene mladeniče, ni se ti treba bati nobenih, še tako ljutih sovražnikov, ker ti naši mladeniči bodo stali kakor skala v narodnem boju in se upirali najhujšim navalom naših nasprotnikov. — Radostnega srca vračali smo se od te lepe veselice, želeč samo, da bi prav kmalu bili zopet tako veseli v družbi naših domačih fantov. — Vi pa, navdušeni laporski mladeniči, vstrajajte pri začetem delu in vabite v svoje kolo še druge mladeniče, da bodemo s časom v celem slov.-bistriškem okraju imeli le en tablor narodno izobraženih značajnih mladeničev! Naprej zastava Slave! Mladenič.

Iz drugih krajev.

Kaj je na Koroškem novega? V Lipaljivesi se nahaja gomila. Nje posestnik misli, da je v njej pokopan v zlati rakvi kralj Atila, imenovan šiba božja. Začel bo kopati. Naj bi mu bila sreča mila! — Pri Djekšah so našli žensko, kateri je bila glava odtrgana in do cela izjedena. Nihče je ne pozna. Pokopali so jo v Djekšah. — V Globasnici so ljudje, ki so bili pri ustanovni veselici nemškega »fajerbera« zraven, s kamenjem ranili slovenskega posestnika iz Štebnja. Ranjenec je že umrl. — Koroški Slovenci, ljubite slovenski jezik, ogibajte se vsake nemškutarije.

Iz Amerike se vračajo sedaj mnogi izseljenci, ker niso našli ne zaslužka, ne kruha, katerega so sli tje iskat. Tudi v Ameriki je doma revščina. V kratkem pride 300 ljudij domov iz Brazilije. Ne dajte se vjeti od brezvestnih agentov, ki vam slikajo nebesa, a vas odpeljavajo v pekel, samo, da dobe denar.

V 200 m globoko brezno je padel 56letni posestnik J. Resman iz Begunj na Gorenjskem. Kosil je na planini, kjer mu je spodrsnilo, in ga je objela smrt v globočini.

Upor turških vojakov. Turška vojaščina se je uprla, ker že več mesecev ni dobila nobene plače. Vojaki v Adrianopolu hočejo zažgati guvernerjevo palačo, ako jim ne dajo denarja takoj. V Monastiru v Makedoniji so meščani sami plačali vojake, da so rešili mesto, in v Scio v Mali Aziji so se vojaki polastili častnikov in jih zvezali, dokler ne dobijo svoje plače. Pravijo, da denarne težave sultanu kratijo spanje zadnje čase.

Truplo v zaboju. V Parizu je v Rue Chatillon neka gospa Marin v veži neke hiše spravila velik zaboj. Ker po zaboj v določenem času ni prišla, so ga odprli. V zaboju so našli truplo 50letnega moža. Gospe Marin ne morejo dobiti.

Židovsko bogoskrunstvo. Na bolničnem vrtu v Tergernsee na Bavarskem stala je mala lurska kapela z kipom Lurske Marije več let nobenemu v napotje in v veliko spodbudo bolnikov. Ustanovil je kapelico nek čudovito ozdravljeni mož. Za bolničnega oskrbnika imenovan je pa bil nedavno krščen čifut Maks Wurm, katerega je lurska kapelica tako bodla v oči, da jo je sklenil odstraniti. Vkljub protestu bolničnega zdravnika dr. Otta in ondotnega prelata Dannerbecka pustil je nesramni čifut pod osebnim svojim nadzorom kapelico in Marijino podobo razbiti. Ta živinski čin krščenega žida je pošteno katoliško prebivalstvo v Tergernseeju skrajno razburil. Posestniki hiš, stanovanj židom več ne oddajajo in tudi gostilničarji se jih branijo. Nesramnež bode pa posledico svojega židovskega sovraštva še čutil. Prebivalstvo, na čelu mu vrli ondotni okrajni glavar so žida naznanili sodnji in upati je, da dobi težko ranjeni čut Katoličanov zadoščenje.

Zagonečno obolenje nemškega cesarja. »Neue Fr. Presse« je prejela brzojavko, da je cesar Viljem na svojem zadnjem potovanju v severne dežele s spremstvom vred srečno ušel nevarnosti. Visoka gospoda so lovili ribe in so dali naložljene ribe okaditi. Po vžitku teh rib pa so vsi gospodje oboleli, nekateri celo hudo. Zlasti hudo je bilo Viljemu samemu. No, ozdravel je kmalu po svojem povratku, dočim nekateri gospodje iz spremstva še danes močno trpe na naslednjih silnega obolenja.

Društvene zadeve.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru je daroval deželni poslanec in odvetnik gospod dr. Fr. Rosina namesto venca na grob svojega prijatelja g. dr. A. Miheliča 10 K. Na mesto venca na grob g. stol. dekana dr. Iv. Križaniča so darovali č. gg. kanonik Jan. Ev. Bosina 40 K, župnik Marko Tomažič 5 K, župnik Sovič 10 K, župnik Hebar 10 K. Gostje in muzikantje na gostiji v Borec 5 K 40 h. Nadalje so darovali gg. superior Franc Jausovec 10 K, notar dr. F. Firbas 20 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so gostje na novi maši č. g. Peter Gorjupa v Št. Petru v Sav. dolini zbrali za Mariborsko šolo z geslom: »Vse za vero, dom, cesarja!« 24 K 58 h. Nadalje so darovali gostje na gostiji Serdinšek-Petrovič v Spuhlji pri Ptuj 6 K. To se je zgodilo na predlog priprostega kmeta. Na isti gostiji so si ženin, oba starašina in še eden kmet naročili »Slov. Gosp.«, drugi trije gostje so si naročili »Naš Dom«. Slovenski kmetje, posnemajte ta krasni vzgled!

Kmet. zadruga za Slovegradec in okolico s sedežem v Slov. Gradci, bode imela v nedeljo dne 6. oktobra ob 4. uri popoldne, v lastnem poslopju, prvi javni občni zbor in sicer s sledečim vspredu: 1. Pregled računa za preteklo dobo. 2. Pogovor in posvetovanje zaradi ustanovitve posojilnice po Reiffeisenovem sistemu. 3. Razni nasveti in predlogi. K obilni vdeležbi vabi vse ude, kakor tudi neude odbor.

Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj si je na občnem zboru v nedeljo dne 22. sept. izbralo sledeči odbor: Fr. Lah, predsednik, Ferdo Skuhala podpredsednik, Silvester Šentjurec, tajnik, o. Peter Žirovnik, kaplan, blagajnik, Fr. Ver, knjižničar, Anton Bohak, Fr. Ribič, odbornika, Fr. Bratuša, Jan. Vidic, namestnika. Društvena bralnica bo od sedaj v hiši predsednika Laha, kjer bo knjižničar vsako nedeljo po večernicah izposojeval knjige. Društvo je štel v pretečenem društvenem letu 43 udov; knjig se je prebralo do 400. Želimo, da bi se društva oklenili vsi Slovenci v ptujski okolici. Da bo živahneje in krepkeje delovalo v novem društvenem letu, nam je prok novi društveni odbor. Mnogo najlepših knjig so udje raznesli, pa še do sedaj jih niso vrnili. Odbor prosi, da to storé, ker ima sicer društvo veliko škodo.

Prostovoljno gasilno društvo v Logarovcih s sedežem v Kokoričih priredi 29. sept. t. l. tombolo v prostorih gosp. J. Razlaga. Začetek ob 3. uri popoldne. Po tomboli prosta zabava. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor. — Ob slabem vremenu se vrši tombola prihodnjo nedeljo. Približajmo se bratovsko.

Izredni občni zbor društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov vršil se je 22. t. m. v Radejevi gostilni na Bregu pri Celju sledeče: Ob 4. uri popoldne otvori predsednik g. Bovha zborovanje. Opozoriti mora, da obisk ni tako mnogoštevilen, kakor to važnost dnevnega reda zahteva. Navzoče prisrčno pozdravlja, posebno še tovariša Križana iz Sevnice, katerega predstavi zborovalcem. Nato se preide na dnevni red. K točki »nedeljski počitek« poroča predsednik, da se je že mnogo delalo v dosego istega, a žal, brez posebnega uspeha. Primorani smo torej čakati, da se zakonitim potom vpelje. Predlaga sledečo resolucijo: »Visoka vlada se pozivlja, da sprejme v prihodnje zasedanju državnega zbora od društva predložen načrt postave o nedeljskem počitku, ali ga sama izdela in državnemu zboru predloži v odobrenje.« Soglasno sprejeto. — Drugo točko »zavarovanje za starost« prevzel je tovariš prav. g. Pegan v poročevanje. Iz njegovega ednournega, korenitega in razvidnega poročila posnamemo le, da je vlada na mnoga tirjanja in priganjanja se vendar odločila izdati načrt nekake penzijske postave za privatne uradnike, ki pa nam obeta prav malo dobrote. To je kost, ki se vrže psu, ne pa sredstvo, s katerim naj bi bilo pomagano bedi nezavarovanih uradnikov. Poročevalec je razložil celi načrt točko za točko ter ga kritično obdelal. Zborovalci so mu z zanimanjem sledili, uverivši se, kako opravičene so uvodne značilne besede govornikove. Sklenila se je slednjič resolucija obstoječa iz 11 točk, s katero se zahteva premenitev načrta postave v prid uradnikom. — Konečno še predsednik predlaga in želi, da bi se tovariši bolj pogosto shajali na pogovore o skupnih interesih in zaključili na to zborovanje.

Sv. Pavel pri Preboldu. Igra »Pred nebeškimi vrati« se bo v nedeljo dne 29. septembra po večernicah ponavljala. Vstopnina 5 kr.

Kat. izobr. društvo v Št. Pavlu.

Cerkvene zadeve.

Vodstvo bratovščine presv. Srca Jez. in Mar. v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru priporoča vsem udom in razširjateljem bratovščine, ki so do zdaj pri njem naročali podobice, naj v prihodnje mesto podobice naročajo na novo izdano in jako primerno knjižico »Obljube presv. Srca Jezusovega«. Knjižica je samo za 2 v dražja (ako se jih naroči 100 skupaj) in ima na prvi strani tudi sličico presv. Srca Jez. V kratkem izide tudi slična knjižica o preč. Sreju Marijinem. Častivci presv. Srca Jez., sezite marljivo po tej knjižici, katere se je v kratkem času razprodalo že nad 12.000 izvodov. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru (Koroške ulice št. 5) in stane posamezni komad 10 v, po pošti 14 v, 100 komadov stane 8 K s poštnino vred.

V Vuhredu se je od dne 1. do 8. septembra po vis. čast. dveh misijonarjih pri sv. Jožefu blizu Maribora obhajal sv. misijon, katerega so se verniki domače in deloma tudi sosednih župnij v obilnem številu vdeleževali, da se z Bogom spravijo in zadobijo odpustke sv. leta. Z dobro premišljenimi in za priprosto ljudstvo lahko razumljivimi govori sta vis. čast. misijonarja ganila in zrahljala srca poslušalcev, katerih je bilo blizu 600 obhajanih. Iskreno zahvalo za ves trud na prižnici in v spovednici v teh presrečnih dnevih zveličanja izrekajo vis. čast. gospodoma misijonarjema hvaležni vuhredski župljani.

Vurberg pri Ptuju. Štiridnevnic od 2.—5. septembra povodom sv. leta obhajali smo pri bl. Devici Mariji v Vurbergu, katero so pričeli prečast. g. ptujski prošt in dekan Jožef Fleck s prelepo uvodno pridigo, kajti skozi štiri dni imeli smo vsaki dan pridigo in stanovski nauk. Te pobožnosti so se farani udeleževali prav pridno in marljivo prejemale sv. zakramente. Nad 1000 jih je bilo obhajanih. Posebno hvale vredno pa je, da so ljubi sosedje č. g. župniki in kaplani kakor od Sv. Ruperta, od Sv. Barbare, od Sv. Martina in od Sv. Janeza z Dravskega polja prišli na pomoč, zaradi tega se jim tudi tukaj izreka javna zahvala. — Cerkveno predstojništvo v Vurbergu, dne 23. sept. 1901.

Pri Sv. Lovrenu v Slov. gor. je bil sv. misijon od 8.—16. sept. pod vodstvom č. g. misijonarjev iz Celja. Ljudstvo je marljivo zahajalo k božji besedi, saj je znana gorečnost in ljubeznjivost č. g. gospodov; prav pridno in pobožno so tudi verniki sv. zakramente prejemale, ker je bilo čez 2200 obhajancev. Ustanovila se je tudi »Marijina družba« za mladeniče in dekleta, katerih je že 220 vpisanih. Bog plati za ves trud veleč. gg. misijonarjema in spovednikom!

Gospodarske stvari.

Poteze iz narave!

(Piše Ferd. Vrabič.)

Kdor potuje, kaj vidi in ve. In jaz sem potoval, a ne kje v Afriki ali celo med človekojedci, ampak v svojih prostih uricah po krasni češki zemlji. Kot sin kmeta, zletim večkrat po polju. Kar sem tu videl, hočem opisati v velikih potezah; kaj in na kakšni stopnji je tukajšno kmetijstvo.

Sadjarstvo.

Pojdimo v sadunosnik, ali bolje rečeno, na polje, ker sadunosnikov, kot so naši, tu

nimamo. Vse polje je sadunosnik in pri hiši že opazajš drevje, da je veselje. Vsakih 10 korakov stoji jablan pri jablani, hruška pri hruški in to se vleče v polje ure hoda. Oh še več! Na poljskih mejah, koder raste pri nas doma trnovje, rastejo slive in jabolane. Ob potokih, kjer rasto pri vas jelše in vrbe, se šibijo slive in češplje, da je veselje gledati v jeseni. Grmovja ne poznajo, tam se dviga kakšno drevo ob vsaki cesti, ob vsakem potu se nahaja drevje, sploh vse: njive, travnike in vsako ped zemlje so obsadili, zato pa tudi obil dobiček. Ne mislite, da so tukajšnji vrtni enaki našim štajerskim. Takega reda, snažnosti ne vidiš tako kmalu, kakor je tu. Niti ene veje nima drevo preveč, bodisi suhe ali sveže, vse osnaženo, prečiščeno. Opazoval sem večkrat, kako imamo mi mnogovrstna drevesa, a tu jih ni. Imajo k večjemu eno ali dve vrsti in te zlahtno cepljene. Celo slive se tu cepijo.

V jeseni, ako prideš v Podmukle, vidiš ladijo za ladijo obloženo s sadjem, vse potuje po Labi v Nemčijo. Tu prodajajo češnje, slive, češplje, jabolke in hruške in to za drag denar. Vedi kmet, poznam tukaj posestnike, ki dobivajo na leto stotake za sad. Samo n. pr.: je dobil posestnik za hruške od enega samega drevesa 60 gld. in to bi mu vrglo k večjemu 3 vedre mošta. No kak razloček! Tudi češnje grede v denar. Tukajšnje podnebje je mrzlo, pri nas bi vsi obupali, da bi moglo na takšni zemlji sadje uspevati, a vendar. Da, sad rodi denar, cekini tu v resnici po drevju cvetijo, a ne v zakletih grajskih razvalinah. Marsikateri posestnik je obogatel in ve čislati sadno drevje, zato napredujejo ljudje bolj in bolj, medtem ko ste na Štajerskem vsak dan globlje v dolgovih in se selite v Ameriko.

Kadar bo videl kupec, da res izvrstno sad gojite, bodo tudi na Štajerskem cene poskočile, a dokler se bo sad tresel in klatil z drevesa, ne bo. Prvo je — zacepiti plemenite vrste in takšne, po katerih vprašujejo kupci. Ali je sedaj mogoče? ne! Trgovci dobro poznajo to grdo navado in sedajno štajersko sadje še nima popolnoma svetovne cene. Veliki pogrešek je tudi, da se naše sadje ne ponuja naravnost v okraje, kjer se kupuje. Zmiraj molčite in molčite, mar mislite, da bo trgovec v hišo prišel? Kdor ne kriči in ne oznanja po časnikih, ne prodanič. Tu bi se moralo anonisirati v tujih listih, ne samo v slovenskih in še v teh se ne. Trgovske brihtnosti manjka in te ne dobite po šolah, marveč le v kupčiji. Druga glavna napaka je, da obesite vse na veliki zvon, če je kje toča pobila na Štajerskem. Če le kupec zve, toča je pobila, to razveljavi ceno, ker se kupci zbijajo, meneč, da je sad krastav. Ta napaka ni tako majhna, kakor si kdo misli. A v tukajšnjih krajih, če jim tudi toča vse zdrobi, ne boste nikoli čitali, da bi bila toča pobila. Ljudje so previdni in ne javkajo po listih. Poglejmo naše slovenske liste, nič drugega: tu je bila toča, pri nas je suša ali spet pri nas je povodenj vse vzela, takih kupčijskih slabosti ne smemo kazati. Mislite mari, da to javkanje kaj pomaga?

Ali treba tudi svinje snažiti? Gledé na krmljenje in snago store naši posestniki navadno to-le: V nesnažno, s staro, okisano pičo do polovice napolnjeno korito vržejo nekoliko klaje, sem in tja površno nasteljejo. In jedino to je, kar store za svinjsko snago, namreč površno nastiljanje. Ljudje še danes žive v nespametni veri, katera uči, da se prašič zavoljo same nesnažnosti valja po blatu. »Čim bolj je svinja blatna, čim bolj nesnažna, tem bolj ji tekne in se tudi redi«, tako zatrjujejo neumni nevedneži. To misel so podedovali od svojih pradedov in se je držé, kakor klošč pesje kože. Pred nekolikimi leti ni bila živinoreja tako razvita, kakor je današnje dni. Ljudje so videli, da se valja svinjšče po blatu, in so djali: »Glej no, kako mu to dobro dé«. To mnenje se je preneslo od očeta na sina in od tega na njegove otroke, ter tako šlo od ust do

ust in se ohranilo nepokvarjeno do današnjega dne. In ako se mu reče: »Daj svinjam sveže vode, da se v njej skopajo, očistijo in ohladé; umivaj jih vsak dan z hladno vodo, in jih odrgaj s slamo«. In kaj mi potem tak trdovratnež reče: »Kaj boš ti mene učil! Jaz sem že star in vem kako mi je delati; moj dedek so tudi tako delali, pa so tudi imeli svinje!« Tako govorijo ti sebičneži in se ne dajo niti pičice podučiti, misleči, da bo pri tem njih starost užaljena, ako bodo poslušali nasvete mlajših. Hvala Bogu, da se nahajajo že gospodarji, kateri so se otresli te starinske navade, ter se držé novih koristnih izkušenj. Še enkrat povdarjam: Umen živinorejec dá prašičem dosti sveže vode, da se kopajo, čistijo in ohladé; nadalje jih umiva vsak dan s hladno vodo, in potem jih odrga s slamo. Debele svinje izpiraj tudi po zimi — pa ne z mrzlo, temveč z mlačno vodo, — in potem jih pa odrgaj s čunjo, da se posuše. Ta posel izvršuj v gorkih svinjakih, ker se prašiči drugače prehlade. 1. Svinja ljubi čistočo in snago ravno tako, kakor vsaka druga žival. 2. Čist in snažen prašič je vedno bolj zdrav in 3. donša večjih dohodkov, kakor nečist in umazan. Te točke skušal bom na kratko razložiti. Prašič pušča svoje blato vedno v enem kotu svinjaka, da si ne ogrdi svojega ležišča; nikdar se ne bo vlegel na onesnaženi prostor. Ako je le še nekoliko čiste slame v hlevu, poišče si jo ter se zarije v njo. Ker se onesnaži vedno v enem kotu, in ker se ne vleže v blato, zatorej ljubi čistočo in zametuje nesnago. Res je, da se svinja rada drži blata, luž in mlak, pa to stori radi tega, da se ohladi. Privoščji svinji čiste vode za kopanje, osnaži jo po koži, in prepričal se boš, da ne pojde več v blato in mlako. Zakaj pa se po zimi nikdar ne valja? Po zimi zato ne, ker mu ni vroče, po letu pa se mora iti v nesnažne mlake hladit, ker mu ne daš ti hladne in čiste vode. Vsak se je že prepričal, da bolehajo prašiči po letu češče, kakor po zimi. Vzrok tej prikazni je nesnaga in velika vročina, katera škoduje posebno debelim svinjam. To vse se lahko odpravi s hladno vodo. Gniloba šetin je jako nevarna svinjska bolezen, vsled katere počepa mnogo živalij. Kaj pa je vzrok tej bolezni in kako jo zabranimo? Najpoglavitejši vzrok gnilobi šetin je nesnaga. Bolezen pa odvrnemo tako-le: Svinje držimo v snažnih svinjakih, dajemo jim tečne piče ter sveže vode za pijačo in kopanje, slednjic, jih očedimo vsak dan po koži. Tudi korito naj se večkrat s krtačo dobro osnaži. J. Vuk.

Loterijske številke.

Linc	21. sept. 1901.	18, 82, 5, 27, 45
Trst	> > >	35, 74, 18, 43, 71

Oklic.

Na prostovoljno prošnjo Vincenca Lonšek, oziroma njegovih dedičev Janeza in Jakoba Lonšek se bode posestvo vl. št. 148 kat. obč. Rečičkaves na javni dražbi v Rečičkivasi prodalo dne

7. oktobra 1901.

od 10. do 12. ure dopoldne. Izklicna cena je prvotno 900 gld. ali 1800 K; ako nihče ne ponudi te svote, se bode izklicalo za 700 gld. ali 1400 K.

Pri dražbi položiti je 200 K, ostanek kupnine pa se mora plačati v enem mesecu s 5 % obrestmi od dne dražbe. Tabularnim upnikom je pridržana zastavna pravica ne glede na kupno ceno; pri izklicni ceni po 700 gld. ima pravico prodajalec v enem mesecu dražbo razveljaviti.

Natančnejši pogoji so na razpolago v c. kr. okrajni sodnji in v c. kr. notarski pisarni v Šoštanjju.

C. kr. okraj. sodnija Šoštanj, odd. I. dne 9. sept. 1901.

Vsaka beseda
stane 2 v.
Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.
Večkr. objava
po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Lepo posestvo, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, gozda, sadonosnika, vsega skupaj 25 1/2 oralov, se prodaja v Gor. Radvanji št. 17.

Lepo posestvo, ležeče v celjski okolici, 28 oralov, (11 oralov gozda, ostalo njive in travniki) se prodaja pod jako ugodnimi pogoji in zelo nizki ceni. Več pove Martin Antloga, gostilničar. Spodnje Hudiče, Celje. 458 3-3

Slivovko, jamčeno, naravnočisto, v vsaki količini, katero v izvrstnosti in konkurenčni ceni nobena trrdka ne prekosi, prodaja več let obstoječa in po širokem znana „Zganjarija Lesjak“ v Brezovcu, pošta Rogatec (Rohitsch). 483 3-1

Hiša v Studencih z vrtom, vodnjakom in kletjo, blizu sv. Jožefa, se takoj prodaja. Naslov pri upravništvu. 484 10-1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

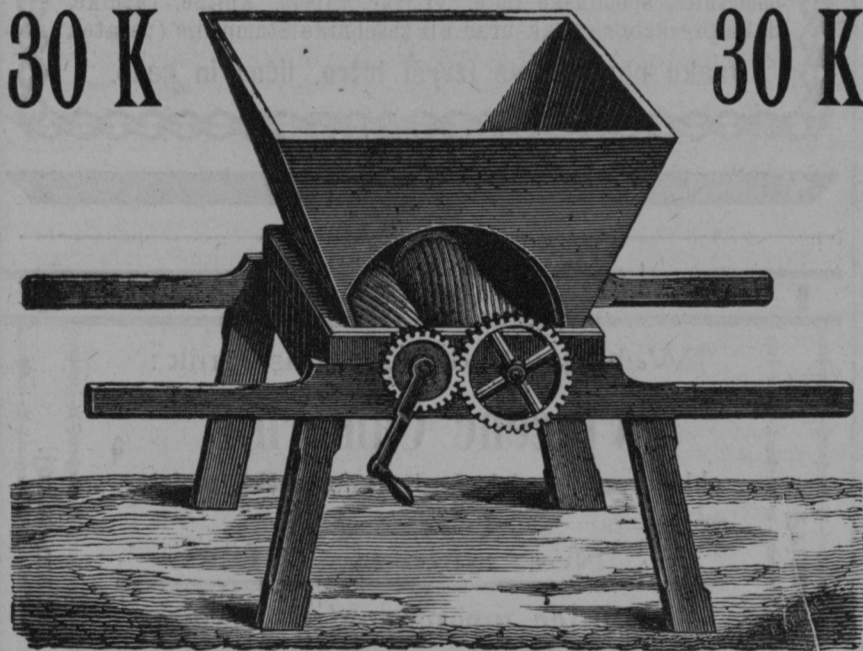
Razglas.

Nov živinski sejem, ki obstoji že tretje leto na Teharjih, vrši se **dne 12. oktobra t. l.** kamor se kupci in prodajalci uljudno vabijo. Stalnina je prosta.

Županstvo Teharje, 12. sept. 1901.

480 1-1

Jožef Rebov, župan.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Cerkvene ure

izdelujeta

brata Ignacij in Jožef Berthold

(sina rajnega Andreja Berthold.)

Izdelovalnica v Arnovžu

(Ehrenhausen na Štajarskem.)

Dosedaj je bilo oddanih

čez 200 ur.

Izjava.

V razburjenosti sem razžalil Karola Hrastnika na Spodnji Polskavi z nepremišljenimi besedami, vsled česar tiste kot neutemeljene prekličem.

Spodnja Polskava.

Jakob Glaser.

Razglas.

Sejem, kateri je navadno bil 9. dan po kvarterni nedelji v **Rajhenburgu**, preložen je za vselej

na 10. oktobra.

Če pa pade ta dan na nedeljo ali praznik, vrši se sejem prihodnji dan.

Ker je pričakovati kupcev, vabijo se živinorejci, da priženejo dosti živine.

Županstvo Rajhenburg,

470 3-1

dne 10. septembra 1901.

B. Kunej, župan.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru odd. VI. daje na znanje:

prostovoljna dražba

dne 8. maja 1901 v Ormožu umrlega dr. Ivana Petovarja spadajočih zemljišč vl. št. 59 in 60 davč. občine Ruperče odredila se je na dan **30. septembra 1901 predpoldan ob 11. uri** pri tem sodišču sob. št. 13.

Dražbeni pogoji, cenilni zapisnik in zemljejknjižni ekstrakt leže pri tem sodišču soba št. 6 na pogled.

C. kr. okrajno sodišče oddelek VI v Mariboru,

dne 9. septembra 1901.

2

30 K

30 K

Druzgalnica

za grozdje, cena

30 kron

Rezalnice

za klajo in krmo,

Lušnice

za koruzo, izdeluje najboljše in po prav nizki ceni

Josip Pfeifer,

tovarna za poljedelske stroje
v Hočah pri Mariboru.

Želod

se kupi

po dražbi kakor tudi iz proste roke. 448 3-2

Ponudbe na **Guter Käufer 4258** Rudolf Mosse, Wien I, Seilerstätte 2.

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj

24-9 v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

Trgovski učenec

vešč slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovini mešanega blaga pri M. Peteršiču v Stridovi na Ogerskem.

475 3-1

Lekarničarja A. Thierryja balzam
z zeleno nunsko varstveno znamko, 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K — poštne prosto.

A. Thierryja centifolij. mazilo
2 lončiča 3-50 K poštne prosto razpošilja proti predplačilu
A. Thierryja lekarna k angelju varhu
v Pregradi pri Rogški Slatini.

Dunaj: glavna zaloga, lekarna C. Brady,
Fleischmarkt 1. Budapest: lekarna I.
Török in dr. Egger. Zagreb: lekarna
S. Mittelbach.
Na drobno v vsaki lekarni. 348 14

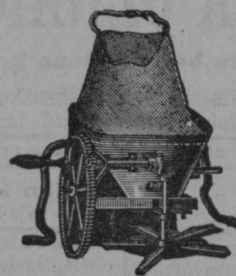
Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsca, ječmena, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje. Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Ugodnosti: prihranjenje semena, enakomerno in hitro sejanje. Prospekti na zahtevanje.

Novo!

Komad 50 K po povzetju. Prospekti na zahtevanje. **Glavna zaloga:**

Echinger & Fernau

454 25-2

Dunaj XII, Neubaugürtel 7-9.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Ostanki od sukna 40 do 50% cenejši!

Pri nakupovanju 464 3
manufakturnega in suknenega blaga
se opozarja na **tvrdko**

Worsche & Deu
pri "škofu"
Maribor Gosposka ul. št. 3, Maribor

Novozidani prodajalni prostori I. nadstopje
Sukno za prevlako pohištva, preproge, odeje, koci, robci, zaloga belega damasta, tkanine in platna. — Najnovejše sukno za obleke in barhentli. Na drobno in na debelo.

Odeje iz atlasa in satina izgledajo kot svila samo 3-90 sl.

Zelo nizke cene.

Za jesen in zimo

priporočam vsakovrstno sukno, perilo, predpasnike, spodnjo obleko, Jägrove srajce itd. po najnižji ceni.

ADOLF WESSIAK

Dravska ulica št. 4. 3

Stavišča

jako ugodne lege ob novih cestah v Mariboru, prav blizu glavnega kolodvora, se prodajo pod ugodnimi pogoji. 485 3-1
Več se izve pri dr. R. Pipuš-u, odvetniku v Mariboru.

Mlekarska zadruga pri sv. Bolfanku v Slov. gor.

naznanja, da ima veliko zalogo doma pridelanega mastnega in polmastnega

SIRA

v zalogi ter se slovenski trgovci in krčmarji na to opozarjajo. — Vzorcji in cena po naročilih.

Vodstvo.

447 3-3

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Slovenska tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik:

Vincenc Čamernik

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

363 19-12 v Celju

Nova ulica šte. 11.

Delavnica mramornatih altarjev

ter drugih umetnih kamnoseških del.

Cez 200 nagrobnih spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov po najnovejših modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in struganje mramora s strojno silo.

•••• Lastni kamnolomi. ••••

Postrežba točna.